

Przykłady roślin i grzybów chronionych w Polsce

Rośliny chronione w Polsce

Według danych pochodzących z *Polskiej czerwonej księgi roślin*, w naszym kraju zagrożonych wyginięciem jest około 300 gatunków roślin, a wyginęło już prawie 50 gatunków. Ochrona około 500 wyznaczonych gatunków polega przede wszystkim na zapobieganiu przekształcaniu siedlisk i przywracaniu ich do stanu naturalnego. W wypadku najbardziej zagrożonych gatunków stosuje się ochronę *ex situ* – hodowlę na stanowiskach zastępczych i zabezpieczanie zasobów genowych w banku nasion.

Pióropusznik strusi

Występuje na zacienionych brzegach potoków, wilgotnych zboczach, mokrych łąkach i leśnych polanach. Został objęty ochroną czynną polegającą na przesadzaniu osobników na stanowiska zastępcze.

Dziewięciśł bezłodygowy

Występuje na obszarach górskich, na ciepłych i suchych murawach, nasłonecznionych stokach oraz zboczach. Ochrona tego gatunku polega na zachowaniu naturalnych siedlisk, m.in. usuwaniu z nich zarośli i drzew.

Wrzosiec bagienny

Rośnie na kwaśnych glebach, głównie na torfowiskach i w borach bagiennych. Zagrożeniem dla tego krzewu jest niszczenie siedlisk oraz zrywanie w celach ozdobnych.

Rosiczka okrągłolistna

Owadożerna roślina rosnąca głównie na terenach nizinnych, pospolicie na torfowiskach, rzadziej w borach bagiennych i na wrzosowiskach. Ochrona rosiczki polega na zachowaniu jej siedlisk.

Ochrona przyrody w Polsce

Mikołajek nadmorski

Siedliskiem tego gatunku są wydmy nadmorskie. W Polsce występuje głównie w okolicach Zatoki Gdańskiej. Zagrożenie stanowi dla niego zarastanie wydym oraz zrywanie roślin w celach ozdobnych.

Sosna limba

Występuje w górach wysokich. Często tworzy skupiska na granicy lasu iglastego, może też rosnąć w lasach mieszanych. Gatunek ten był w przeszłości nadmiernie wycinany, obecnie, dzięki działaniom ochronnym, nie jest zagrożony wyginięciem.

Obuwik pospolity

Rośnie w miejscach o dużym nasłonecznieniu, w lasach liściastych lub na terenach porośniętych trawą. Zagrożeniem jest dla niego zarastanie siedlisk, stąd ochrona polega na okresowym wycinaniu zarośli.

Widłak jałowcowaty

Występuje na terenie całego kraju, w zacienionych, wilgotnych miejscach, przede wszystkim w lasach. Zagrożeniem jest dla niego intensywna gospodarka leśna oraz pozyskiwanie do celów ozdobnych. Widłaka chroni się poprzez ochronę bierną oraz rozmnażanie i uprawę *ex situ*.

Grzyby i porosty chronione w Polsce

W Polsce pod ochroną znajduje się około 120 gatunków grzybów i porostów. Te grupy organizmów giną najczęściej wskutek zbiorów do celów konsumpcyjnych, niszczenia siedlisk oraz wzrostu zanieczyszczenia środowiska. Problemem w ochronie grzybów jest fakt, że nieznanne są sposoby ich ochrony czynnej. Najważniejsze jest więc zachowanie siedlisk, w których żyje grzybnia. Czyni się to poprzez tworzenie obszarów chronionych oraz obejmowanie ochroną indywidualną stanowisk grzybów występujących szczególnie rzadko.

Brodaczka kępkowa

Porost rosnący na drzewach iglastych, zwłaszcza na sosnach, w strefie małego zanieczyszczenia powietrza. Ochrona brodaczek skupia się na tworzeniu obszarów chronionych w miejscu jej występowania.

Sopłówka bukowa

Grzyb występujący głównie w lasach liściastych, rzadziej w mieszanym, ze starymi, powalonymi drzewami. Rośnie przede wszystkim na bukach i dębowym drewnie. Chroni się go poprzez pozostawianie martwych drzew.

Płucnica islandzka

Porost, który występuje w lasach iglastych, na pniach drzew i skałach, porasta też ziemię. Jest objęty ochroną gatunkową częściową. Zagroźona niszczeniem siedlisk, a w mniejszym stopniu – pozyskiwaniem w celach leczniczych.

Czarka szkarłatna

Rośnie w lasach i zaroślach liściastych, na opadłych, często zagrzebanych w ziemi gałązkach. Jest zagrożona wskutek utraty siedlisk, dlatego głównym sposobem jej ochrony jest ochrona obszarowa w parkach narodowych i rezerwach.

Purchawica olbrzymia

Występuje na łąkach, pastwiskach, w parkach i ogrodach. Jest zagrożona wyginieciem wskutek niszczenia owocników przez człowieka i utratę siedlisk. Ochrona tego gatunku polega na wytyczaniu obszarów chronionych na obszarach występowania jego siedlisk.

Chrobotek strzępiasty

Porost spotykany na wielu podłożach: w glebie, na korze drzew, a nawet na podłożu skalnym, pokrytym cienką warstwą gleby. Jest wrażliwy na zanieczyszczenie powietrza, stąd jego ochrona skupia się na poprawie warunków siedliskowych.

Podgrzybek (borowik) pasożytniczy

Grzyb jadalny występujący w lasach. Zagrożeniem jest dla niego niszczenie owocników, zanikanie siedlisk wskutek wycinania lasów oraz zanieczyszczenie środowiska. Głównym sposobem jego ochrony jest ochrona obszarowa.

Pięknoróg lepki

Grzyb zasiedlający martwe drzewa iglaste. Chroni się go poprzez ochronę obszarową lasów, które zawierają stanowiska martwych drzew.

